

KINDEREN OVER HUN TOEKOMST

KALEIDOS
RESEARCH

LETTE HOGELING

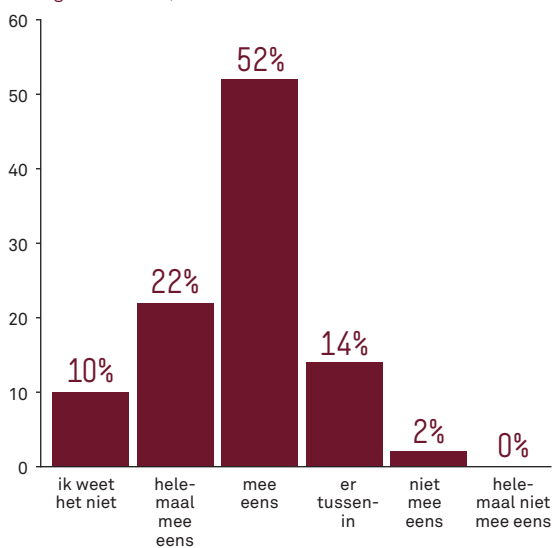

Hoe denken Nederlandse kinderen over de toekomst van de wereld? En over hun eigen toekomst? Wat zou er moeten veranderen om te zorgen dat het leven van alle kinderen op de wereld beter wordt? Deze vragen stelde Kaleidos Research aan een representatieve groep Nederlandse kinderen (9 t/m 12 jaar). Nederlandse kinderen blijken positief over hun eigen toekomst, maar een stuk minder over de toekomst van de wereld. Een substantieel deel heeft er wel vertrouwen in dat milieuvervuiling door menselijke uitvindingen is op te lossen, en een aantal negen tot 12-jarigen komt zelf met creatieve oplossingen om kinderen een beter leven te geven.

KINDEREN ZIEN EIGEN TOEKOMST ZONNIG IN

De meerderheid van de kinderen ziet hun eigen toekomst zonnig in. Bijna driekwart is ervan overtuigd dat zij later een goed leven krijgen (Figuur 1). Jongens en meisjes hebben dezelfde positieve inschatting hierover. En ook kinderen van negen, tien, elf of twaalf jaar verschillen niet in de houding over hun leven later. Slechts twee procent van de Nederlandse kinderen is het niet eens met de stelling 'ik denk dat ik later een goed leven krijg'. Hoewel het totaal aantal kinderen dat in Nederland opgroeit in relatieve armoede de afgelopen jaren is gestegen¹², is het toekomstbeeld van hun eigen leven dus nog redelijk positief.

FIGUUR 1 "Ik denk dat ik later een goed leven krijg"
Gewogen resultaten, n = 1.128.

MAAR MET DE WERELD GAAT HET NIET DE GOED KANT OP

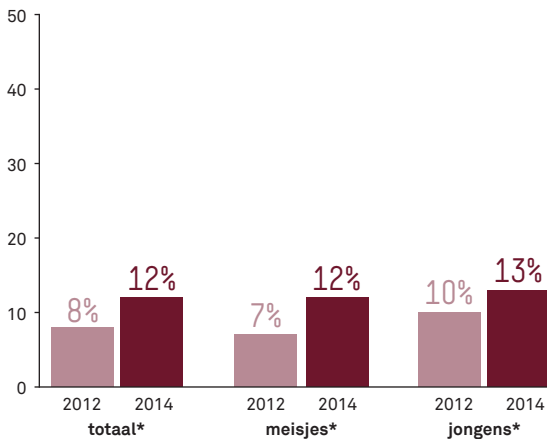
Over de toekomst van de wereld zijn kinderen daarentegen helemaal niet zo positief. Slechts twaalf procent van de kinderen denkt dat het 'de goede kant op gaat met de wereld'. Toch lijken kinderen in de bovenbouw van de basisschool de laatste jaren wat positiever te zijn geworden over waar het met de wereld heen gaat (Figuur 2). In 2012 vond nog slechts acht procent van de kinderen dat het de goede kant opgaat.³

1
Steketee, M., Tierolf, B., & J. Mak (2014). Kinderen in Tel 2014. Verwey-Jonker Instituut.

2
Als indicator voor 'opgroeien in armoede' nemen de auteurs van Kinderen in Tel 'het aantal kinderen (0-17 jaar) dat leeft in een gezin met een laag inkomen (bijstandsuitkering) ten opzichte van alle kinderen van 0-17 jaar die in een gemeente wonen'.

3
I. de Goede (2012). Kinderen en mondiaal burgerschap. Amsterdam: NCDO.

FIGUUR 2 “Het gaat de goede kant op met de wereld”, % (helemaal) mee eens. 2014: gewogen resultaten, n = 1.128. Bron data 2012: Kinderen en Mondiaal burgerschap 2012.

* significant verschil 2012-2014; p < .05.

Jongens en meisjes hebben beiden een wat positiever toekomstbeeld gekregen over de wereld. Meisjes lijken daarbij een inhaalslag te hebben gemaakt. In 2012 vonden jongens nog vaker dat het de goede kant op ging met de wereld, en hadden jongens een meer uitgesproken mening. In 2014 is er geen echt verschil (meer) tussen jongens en meisjes.⁴

In de analyse bekeken we ook verschillen naar leeftijd. 12-jarigen zijn minder vaak positief over waar het heen gaat met de wereld dan negen en tienjarigen. Slechts zeven procent van de 12-jarigen denkt dat het de goede kant opgaat met de wereld, tegenover zestien procent van de 9- en 10-jarigen.

MILIEUVERVUILING DOOR UITVINDINGEN DE WERELD UIT?

Hoe zit het met het vertrouwen van kinderen dat mensen zelf wereldwijde problemen als milieuvervuiling kunnen oplossen? De meningen hierover zijn verdeeld. De helft van de kinderen (52%) denkt dat milieuvervuiling in de toekomst is op te lossen door uitvindingen van mensen. De rest van de kinderen heeft hier geen duidelijke mening over; 28 procent antwoordt ‘er tussenin’ en 12 procent weet het niet. Jongens hebben er meer vertrouwen in dat mensen milieuproblemen kunnen oplossen dan meisjes. Ook lijken kinderen minder vertrouwen te krijgen in uitvindingen als ze ouder worden; 45 procent van de 12-jarigen is het (helemaal) eens met de stelling, tegenover 60 procent van de 9-jarigen.

BOX 1 HOE KUNNEN WE KINDEREN EEN BETER LEVEN GEVEN?

Wat zou er moeten veranderen in de wereld om kinderen een beter leven te geven? We vroegen de kinderen op te schrijven wat er volgens hen zou moeten veranderen. Veel kinderen schrijven dat er minder oorlog moet zijn in de wereld, maar ook dat er (goed) onderwijs moet zijn voor alle kinderen, dat er iets moet worden gedaan aan armoede, aan kinderarbeid en aan kindermishandeling. Een deel van de kinderen denkt dat er voor een betere wereld voor kinderen vooral meer naar kinderen zelf moet worden geluisterd door volwassenen.

“Alle kinderen zouden het zo goed moeten hebben als wij in Nederland”

“Alle kinderen op de hele wereld goed onderwijs en dat kinderen niet op zo’n jonge leeftijd hoeven te werken”

“dat er geen oorlogen meer worden gevoerd en dat de kinderen buiten spelen”

Er zijn ook een paar kinderen die zelf al oplossingen bedenken om kinderen een beter leven te geven:

“(…) Iedere soldaat moet eens een dagje gaan spelen in plaats van vechten. Dat zou veel leuker zijn. En dan zou iedere volwassen een kind beter begrijpen”

“Iedereen zou een stukje land moeten hebben en zaadjes om groentes te kunnen verbouwen en in elk geval een koe of zo”

“Er zou een partij voor de kinderen moeten komen”

“Er moet bijv. een wereldwijde wet komen waarop staat dat kinderen gelijk behandeld moeten worden en in elk land moeten de kinderen op één of meer plaatsen minimaal 1 keer per jaar bij elkaar komen”

4

Voor deze analyse zijn de data uit de studie in 2012 en 2014 gekoppeld. Zo kan een eventuele ontwikkeling in tijd in beeld worden gebracht.

Belangrijke kanttekening is dat de methode van benadering van kinderen én van dataverzameling in de studies die werden vergeleken afweek (2012: papier, integrale benadering Samsam-lezers, respons ruim 20.000; 2014: representatieve steekproef TNS NIPObase kinderen 9-12 jaar, respons 1.128). Dit kan mogelijk de resultaten van de vergelijking hebben beïnvloed.